

A2.11 służby ratunkowe

- Znaj nazwy służb ratunkowych w Twoim nowym kraju.
- Dzwonienie i doradzanie w sytuacjach awaryjnych.

Policja	(Polizei)	Zagrożenie	(Gefahr)
Straż pożarna	(Feuerwehr)	Wzywać pomoc	(Hilfe rufen)
Pogotowie	(Rettungsdienst)	Udzielić pierwszej pomocy	(Erste Hilfe leisten)
Ratownik	(Rettungssanitäter)	Ranny / Ranna	(Verletzter / Verletzte)
Numer alarmowy 112	(Notrufnummer 112)	Ewakuacja	(Evakuierung)
Pomocy!	(Hilfe!)	Wołać	(rufen)
Zabrać do szpitala	(Ins Krankenhaus bringen)	Ofiara	(Opfer)

1. Scannen Sie den QR-Code, um das Video anzusehen, oder lesen Sie den Text. (QR: Audio)

Gdy masz wypadek za granicą, najpierw zabezpiecz **miejsce wypadku**. Jeśli są **ranni**, od razu **wezwij pomoc** i zadzwoń na numery alarmowe. Zrób zdjęcia samochodów i miejsca zdarzenia, a *nagle* po zdarzeniu pamiętaj o zgłoszeniu sprawy na **policję** w wielu krajach. Idź do lekarza i zachowaj rachunki. Sprawdź **polisę**, bo ECUZ nie pokrywa transportu do Polski.

*Wenn du im Ausland einen Unfall hast, sichere zuerst den **Unfallort**. Wenn es **Verletzte** gibt, **ruf sofort Hilfe** und wähle die Notrufnummern. Mach Fotos von den Autos und vom Ort des Ereignisses, und sofort nach dem Vorfall denk daran, die Sache in vielen Ländern der **Polizei** zu melden. Geh zum Arzt und bewahre die Rechnungen auf. Prüfe die **Versicherungspolice**, denn die ECUZ deckt den Transport nach Polen nicht ab.*

1. Co trzeba zrobić, jeśli ktoś jest ranny?
  - a. Zadzwonić po pomoc.
  - b. Pojechać dalej bez zatrzymania.
  - c. Zrobić zakupy w aptece i wrócić do hotelu.
  - d. Naprawić samochód na miejscu.
2. Co może być konieczne w Niemczech i we Włoszech po wypadku?
  - a. Oddać prawo jazdy w hotelu.
  - b. Zadzwonić do banku.
  - c. Zgłosić wypadek policji.
  - d. Napisać e-mail do firmy ubezpieczeniowej przed rozmową z policją.

1-a 2-c

2. Grammatik: Zeitangaben in der Vergangenheit: zwykle, nagle...

Zeitangaben helfen, den Aspekt des Verbs zu erkennen, weil sie anzeigen, ob eine Handlung wiederholt oder über einen Zeitraum andauerte (unvollendeter Aspekt) oder ob sie einmalig passiert ist und abgeschlossen wurde (vollendeter Aspekt).

- Wir verwenden den unvollendeten Aspekt, wenn eine Handlung eine Zeit lang dauerte oder sich in der Vergangenheit wiederholte.
- Den vollendeten Aspekt verwenden wir, wenn eine Handlung abgeschlossen wurde oder wenn sie nur einmal ausgeführt wurde.

Aspekt niedokonany (unvollendeter Aspekt)

Aspekt dokonany (vollendeter Aspekt)

Aspekt niedokonany lub dokonany (unvollendeter oder vollendeter Aspekt)

Przez cały tydzień pracowaliśmy nad ważnym projektem. (*Die ganze Woche haben wir an einem wichtigen Projekt gearbeitet.*)

Nagle samochód uderzył w drzewo. (*Plötzlich prallte das Auto gegen einen Baum.*)

Nigdy nie spóźniłem się do pracy. (*Noch nie bin ich zu spät zur Arbeit gekommen.*)

Często wzywaliśmy policję do naszych sąsiadów. (*Oft haben wir die Polizei wegen unserer Nachbarn gerufen.*)

Wreszcie zamieszkaliśmy bliżej centrum. (*Endlich sind wir näher am Zentrum umgezogen.*)

Podczas remontu mieszkaliśmy u rodziców. (*Während der Renovierung haben wir bei den Eltern gewohnt.*)

Dawniej pracowałem jako ratownik. (*Früher habe ich als Rettungssanitäter gearbeitet.*)

Pogotowie **w końcu** przyjechało. (*Der Rettungsdienst ist endlich angekommen.*)

Ostatni raz widziałam cię trzy lata temu. (*Das letzte Mal habe ich dich vor drei Jahren gesehen.*)

Co godzinę wychodził na papierosa. (*Jede Stunde ging er eine Zigarette rauchen.*)

Pewnego dnia postanowiłem dołączyć do straży pożarnej. (*Eines Tages beschloss ich, der Feuerwehr beizutreten.*)

Podczas interwencji policja zamknęła całą ulicę. (*Während des Einsatzes sperrte die Polizei die ganze Straße.*)

Zmienialiśmy samochód **co dwa lata**. (*Wir haben das Auto alle zwei Jahre gewechselt.*)

W pewnym momencie ktoś krzyknął „Pomocy!”. (*In einem Moment rief jemand „Hilfe!“.*)

- _____ ktoś krzyknął „Pomocy!” i wszyscy pobiegli w stronę ulicy. (*Plötzlich schrie jemand „Hilfe!“ und alle rannten in Richtung Straße.*)
 a. Przez cały tydzień   b. Zwykle   c. Nagle   d. Często
- _____ czekaliśmy na pogotowie pod blokiem. (*Den ganzen Abend lang warteten wir unter dem Wohnblock auf den Rettungsdienst.*)
 a. Przez cały wieczór   b. Wreszcie   c. Ostatni raz   d. Nagle

1. Nagle 2. Przez cały wieczór

Schreibe die Sätze neu (QR: KI+)

1. (Przez cały tydzień) ___ pracowałem nad raportem, bo mieliśmy dużo poprawek.

(Die ganze Woche arbeitete ich am Bericht, weil wir viele Korrekturen hatten.)

2. (Nagle) ___ autobus odjechał i musiałem wziąć taksówkę.

(Plötzlich fuhr der Bus ab und ich musste ein Taxi nehmen.)

3. (Często) ___ dzwoniliśmy na infolinię, bo system często nie działał.

(Oft riefen wir bei der Hotline an, weil das System oft nicht funktionierte.)

1. Przez cały tydzień pracowałem nad raportem, bo mieliśmy dużo poprawek. **2.** Nagle autobus odjechał i musiałem wziąć taksówkę. **3.** Często dzwoniliśmy na infolinię, bo system często nie działał.

3.Übungen

1. Ordne die Elemente mit verwandter Bedeutung zu.

a. Numer alarmowy 112	1. karetka pogotowia
b. Wzywać pomoc	2. prosić o pomoc telefonicznie
c. Udzielić pierwszej pomocy	3. telefon alarmowy 112
d. Pogotowie	4. pomoc rannej osobie

a-3 b-2 c-4 d-1

2. Mitteilung der Wohnungseigentümergeinschaft: Notrufnummern und Meldungen (QR: Audio)

Fülle die Lücken aus: wołał, 112, Policję, pogotowie, nagle, straż pożarną, zagrożenie

W razie wypadku na klatce schodowej lub na parkingu osiedlowym dzwoń pod numer (1) _____ . Jeśli jest pożar, wzywaj (2) _____ , a gdy ktoś jest ranny - (3) _____ . (4) _____ wzywaj także przy agresji lub kradzieży. Podaj dokładny adres, piętro i krótko opisz (5) _____ .

Wczoraj wieczorem (6) _____ zadymiło się w piwnicy. Jeden sąsiad (7) _____ o pomoc, bo nie mógł znaleźć wyjścia, a inny udzielił pierwszej pomocy osobie, która się przewróciła. Ratownik zabrał ranną do szpitala. Prosimy nie blokować wjazdu służbom.

Im Falle eines Unfalls im Treppenhaus oder auf dem Wohnparkplatz rufe die Nummer 112 an. Wenn es brennt, rufe die Feuerwehr, und wenn jemand verletzt ist – den Rettungsdienst. Die Polizei rufe auch bei Aggression oder Diebstahl. Gib die genaue Adresse, die Etage an und beschreibe kurz die Gefahr.

Gestern Abend hat es plötzlich im Keller geraucht. Ein Nachbar rief um Hilfe, weil er den Ausgang nicht finden konnte, und ein anderer leistete einer Person, die hingefallen war, Erste Hilfe. Der Sanitäter brachte die Verletzte ins Krankenhaus. Bitte blockiere die Zufahrt für die Einsatzkräfte nicht.

(1) 112, (2) straż pożarną, (3) pogotowie, (4) Policję, (5) zagrożenie, (6) nagle, (7) wołał

1. Co trzeba powiedzieć przez telefon, gdy wzywasz pomoc na osiedlu i jakie służby są potrzebne w sytuacjach: pożaru i kradzieży?

3. Hören Sie sich den Audioausschnitt an und wählen Sie die richtige Antwort aus. (QR: Audio)

	Wahr	Falsch
1. Osoba mówiąca zadzwoniła pod 112, ponieważ wyczuła dym i podejrzewała pożar.	☐	☐
2. Dyspozytor kazał mieszkańcom zostać w mieszkaniach i nie wychodzić na klatkę schodową.	☐	☐
3. Ratownik z pogotowia udzielił pomocy rannej osobie i przewiózł ją do szpitala.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Wählen Sie die richtige Lösung

1. Wczoraj w pracy nagle _____ telefon z numeru 112. *(Gestern bei der Arbeit hatte ich plötzlich einen Anruf von der Nummer 112.)*
 a. mam   b. miałem   c. mieliśmy   d. miałam
  2. Dawniej _____ ratownikiem i zwykle pomagałem przy drobnych wypadkach. *(Früher war ich Rettungssanitäter und habe normalerweise bei kleineren Unfällen geholfen.)*
 a. byłem   b. byliśmy   c. byłem   d. jestem
  3. Podczas festynu często _____ osobom rannym, zanim przyjechało pogotowie. *(Während des Festes habe ich oft verletzten Personen geholfen, bevor der Rettungsdienst ankam.)*
 a. pomagałam   b. pomagałem   c. pomogłem   d. pomagali
1. miałem 2. byłem 3. pomagałem

5. Rollenspiel - Dialoge (QR: Audio)

Wypadek na skrzyżowaniu

Świadek wypadku: *Pomocy! Na skrzyżowaniu Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej był wypadek. (Hilfe! An der Kreuzung Marszałkowska und Świętokrzyska gab es einen Unfall.)*

Operator 112: *Proszę się uspokoić. Czy są ranni? Ile osób i czy widzi pan jakieś niebezpieczeństwo, na przykład ogień lub wyciek paliwa? (Bitte beruhigen Sie sich. Gibt es Verletzte? Wie viele Personen und sehen Sie irgendeine Gefahr, zum Beispiel Feuer oder austretenden Kraftstoff?)*

Świadek wypadku: *Tak, jedna osoba jest ranna, leży przy aucie i może być nieprzytomna. Widać wyciek płynu spod jednego z samochodów. (Ja, eine Person ist verletzt, liegt neben dem Auto und könnte bewusstlos sein. Man sieht austretende Flüssigkeit unter einem der Autos.)*

Operator 112: *Dobrze, wysyłam pogotowie i policję. Proszę nie ruszać rannego, chyba że zagraża mu pożar - w takim wypadku proszę go bezpiecznie odsłonić i wołać ratowników. (Gut, ich schicke den Rettungsdienst und die Polizei. Bitte bewegen Sie den Verletzten nicht, es sei denn, ihm droht ein Brand - in diesem Fall bringen Sie ihn bitte in Sicherheit und rufen Sie nach den Rettungskräften.)*

Świadek wypadku: *Zostaję na miejscu i będę czekać na służby. Czy mam komuś jeszcze pomóc? (Ich bleibe vor Ort und werde auf die Einsatzkräfte warten. Soll ich noch jemandem helfen?)*

1. Jakie służby wzywa świadek i dlaczego?
-

6. Sprechen: übersetzen und antworten (QR: KI+)

Nagle zobaczyłem/zobaczyłam, że... / Zadzwoiłem/Zadzwoiłam pod numer 112 i powiedziałem/powiedziałam, że... / Zwykle w takiej sytuacji wzywam pomoc i czekam na ratowników.

1. Jesteś świadkiem wypadku na ulicy w Polsce — co robisz najpierw i jaki numer alarmowy wybierasz?
2. Opowiedz krótko o sytuacji, kiedy nagle ktoś źle się poczuł i trzeba było wezwać pomoc - co się stało i jak zareagowaliście?

7. Schreiben: WhatsApp (QR: KI+)

Cześć, to Michał z 3. piętra. Jestem pod blokiem. **Nagle** rowerzysta przewrócił się przy przejściu i chyba ma rozbitą głowę. Jest przytomny, ale krwawi i mówi, że kręci mu się w głowie. Ktoś krzyknął „**Pomocy!**”. Ja nie wiem, czy dzwonić na **112** czy od razu na **pogotowie**. Możesz mi szybko napisać, co zrobić? I czy mamy **wezwać policję**?

Schreibe eine passende Antwort: *Na twoim miejscu od razu zadzwonił(a)bym na 112 i powiedział(a), że... / Jeśli jest ranny i krwawi, niech ktoś... / Jeśli zrobiło się niebezpiecznie, lepiej...*

Wichtige Verben

	Mieć (<i>haben</i>)	Być (<i>sein</i>)	Pomagać (<i>helfen</i>)	Wołać (<i>rufen</i>)
ja	miałem/miałam	byłem/byłam	pomagałem/pomagałam	wołałem/wołałam
ty	miałeś/miałaś	byłeś/byłaś	pomagałeś/pomagałaś	wołałeś/wołałaś
on/ona/ono	miał/miała/miało	był/była/było	pomagał/pomagała/pomagało	wołał/wołała/wołało
my	mieliśmy/miałyśmy	byliśmy/byłyśmy	pomagaliśmy/pomagałyśmy	wołaliśmy/wołałyśmy
wy	mieliście/miałyście	byliście/byłyście	pomagaliście/pomagałyście	wołaliście/wołałyście
oni/one	mieli/miały	byli/były	pomagali/pomagały	wołali/wołały